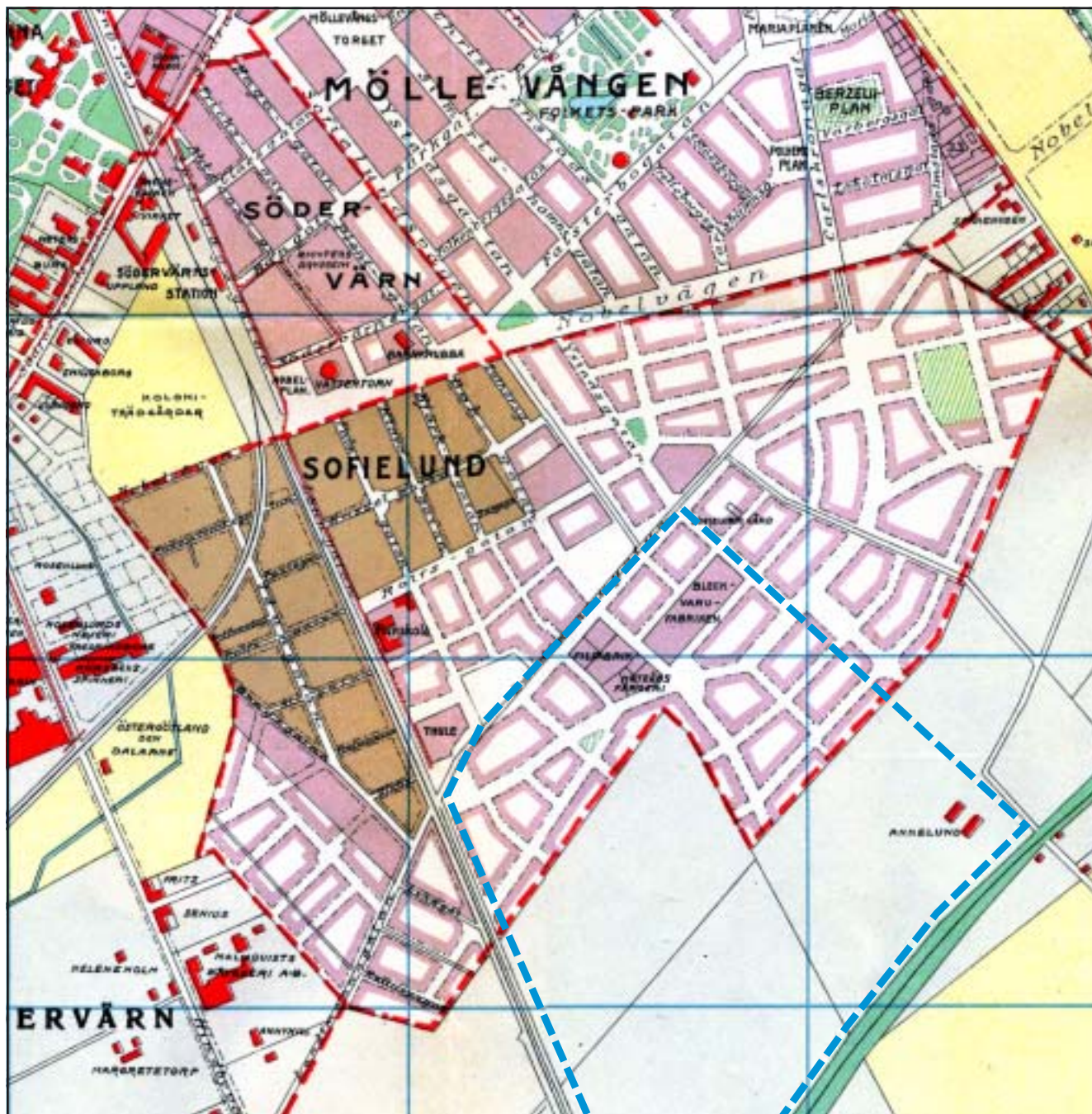

SOFIELUND

Från Svinarysland till mångkulturell stadsdel

Hans Dahlberg
Hans Kretschmer
Martin Scotte
Christian Kindblad
Andreas Jansson
Malin Biller

Karta över Sofielund från 1921

Det med streckad röd linje markerade området visar den del av Västra Skrävlinge socken som upptogs av Ängavången – senare Sofielundshusens municipalsamhälle – och som begränsar undersökningsområdet vad gäller historia och socioekonomisk utveckling.

Fyllning markerar bebyggd tomt, medan kontur markerar planerad bebyggelse 1921.

Blå streckad linje markerar Sofielunds blivande industriområde.

Omslagsbild:

Algatans korsning med Lönngatan omkring 1910.

SOFIELUND

Från Svinarysmland till mång-
kulturell stadsdel

Inledning

En deluppgift i kursen »Stadens utveckling/Malmö« är att författa en uppsats med syfte att fokusera på ett bostadsområde i Malmö. Gruppen har valt Sofielund. Vi har tidsmässigt begränsat oss till slutet 1800-talet och fram till nutid. Geografiskt har området Sofielund begränsats med hjälp av en förklarande karta.

Vår uppgift har varit att kort redovisa områdets historia, särart samt övriga faktorer, som kan ge en förklarande bild av områdets utveckling. Vi har delat in uppsatsen i fyra delar:

- 1) historia och socioekonomisk utveckling
- 2) skola/utbildning
- 3) kommunal service
- 4) industrins utveckling.

Hans Dahlberg
Hans Kretschmer
Martin Scotte
Christian Kindblad
Andreas Jansson
Malin Biller

Malmö Högskola
Stadens historia
2006

Historia och socioekonomisk utveckling

Den mark som en gång skulle komma att kallas Sofielund ägdes ursprungligen av Skabersjö gods, som har anor från 1200-talet. Skabersjö gods omfattade bland annat frälsehemman i Norra, Östra och Västra Skrävlinge socken.

1786 blir godsherrn och dåvarande landshövdingen i Malmöhus län, Tage Thott, ägare till godset. På frälsehemmandet nr 4 Västra Skrävlinge socken, genomfördes det första enskiftet i Oxie härad 1789.

Tage Thott hade redan uppfört en frälsegård på Ängavångens 150 tunnland i utkanten av skiftet då handelsmannen Hans Bauert köpte hemmanet 1792 och gav det namnet Sophielund efter sin hustru Sophia Charlotta af Trolle. Bauert sammanförde senare hemmanet nr 4 med hemmanet Västra Kattarp nr 1 som redan var i familjens ägo.

På Sofielundsgården uppförde Hans Bauert även flera nya byggnader samt en park i tidens anda på 6 tunnland söder om gården.

Hans Bauert ägde egendomen fram till sin död 1802.

Vid mitten av 1800-talet avstyckades mark från Sofielundsgården för vidare försäljning

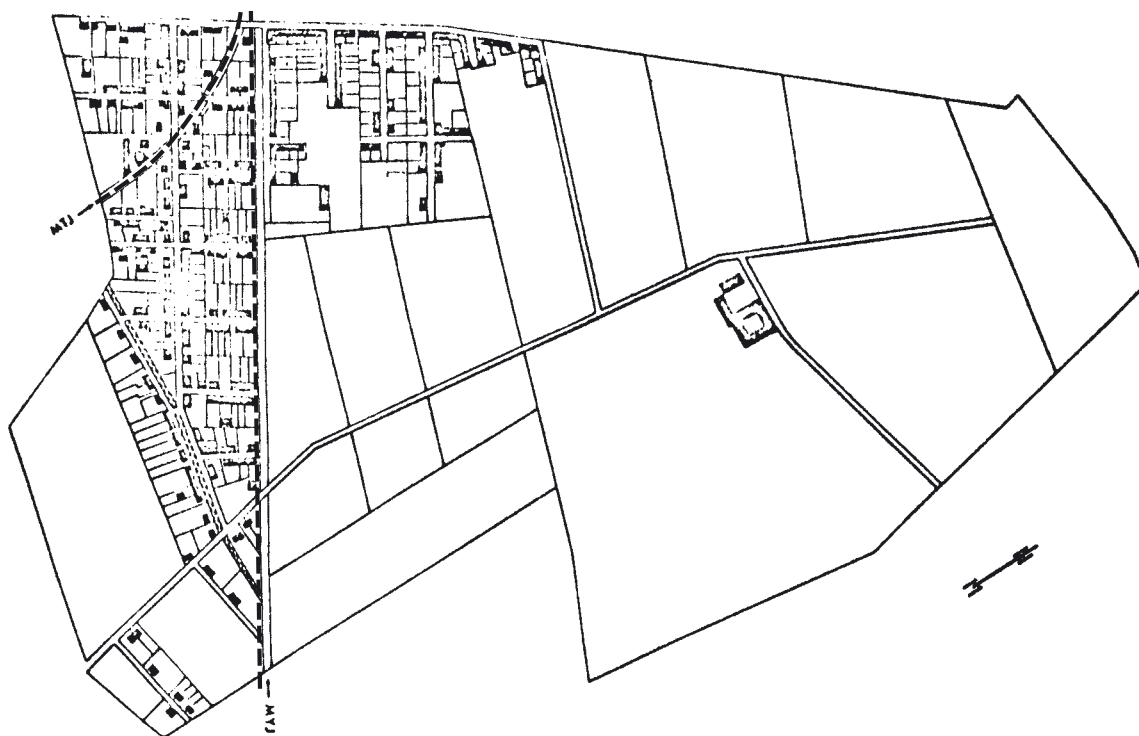
Huvudbyggnaden stod kvar till 1953, då den revs.

När järnvägsträckan Malmö–Ystad anlades 1874 delade den Sofielundsgårdens egendom. Dessa två områden kom att kallas Norra (nya) och Södra (gamla) Sofielund. Järnvägen kom sedan att bestämma riktningen på gatunätet.

Lantbrukare Anders Nilsson ägde hemmanet Västra Kattarp nr 1 samt mark där järnvägslinjen drogs fram, det vill säga den mark som tidigare tillhört Sofielundsgården.

Anders Nilsson började på 1870-talet också att sälja tomtmark för småhusbebyggelse.

Detta var början till ett sammanhängande

Bebyggelsen inom Sofielund enligt stadsplaneförslag upptättat av Nils Appelgren år 1900.

Vykort över Lönngatan (då Järnvägsgatan) mot väster från omkring 1901.

bostadsområde med småhusbebyggelse inom Sofielund. Området kom att benämnas »Sofielundshusen« och omfatta både Norra och Södra Sofielund. 1894 upprättades inofficiella tomtstyckningsplaner.

Sofielund blev en arbetarförstad som behöll sin förstadskaraktär genom att angränsande mark omedelbart innanför Malmö stadsgränsen i åtskilliga decennier förblev obebyggd.

Vid denna tid myntades begreppet »Svinarvssland« som i folkmun beskrevs som att man hade grisar och andra husdjur samt slakterier i området samt att Sofielund låg långt från Malmö stadskärna.

I en artikel i svensk Geografisk årsbok nr 46, 1970 med titeln »Från Sofielundshusens utomgränsbebyggelse till stadsdelen Sofielund« ger Lennart Ameen följande definition på utomgränsbebyggelse. »Utomgränsbebyggelse kallas sådana husagglomerationer

som lokaliserats omedelbart utanför en administrativ stadsgräns.« Vidare skriver han »begreppet skall inte användas som ett kvalitativt uttryck för karakteriseringen av en viss bebyggelsens egenskaper utan som ett rumsligt samlingsord för alla med stadens funktionellt sammanhängande tätbebyggelse, vilket medvetet sökt sig omedelbart utanför stadsgränsen«.

Sofielund är en typisk utomgränsbebyggelse dit bland annat befolkningen från Malmö sökte sig bort från stans trångboddhet och dåliga fysiska miljö. Även bosättare från landsbygden med sina knappa förhållanden sökte bättre levnadsvillkor med förhoppning om ökade inkomster genom arbete på snabbt växande industrier, vilka var i behov av arbetskraft. Gemensamt hade de också drömmen om ett eget hus med trädgård.

Avgörande faktorer för människors val av utomgränsbosättning var bland annat den billiga tomtmarken samt landskommunens lägre skattesatser.

Ytterligare en faktor av vikt till att man sökte sig till Sofielund var att man på detta sätt kunde undgå de fyra stadsstadgar, det vill säga ordningsstadgan, hälsovårdstadgan, tomt- och byggnadsstadgan samt brandstadgan. Dessa var sedan 1872 obligatoriska för städernas invånare, vilket avsevärt fördröade deras bosättningskostnader 1896 genomdrevs dessa stadgar även i Sofielundshusens arbetarförstad. Därmed bildades Sofielundshusens municipalsamhälle. Municipalsamhället blev 1911 jämställt med övrig stadsbebyggelse, genom total inkorporering i Malmö. I samband med detta ändrades många gatu- och kvartersnamn.

De nya bosättarna utgjordes till stor del av arbetare, vilka i stor utsträckning byggde bostäder för eget bruk. Man hjälpte varandra kvällstid och om söndagar och kunde på detta sätt få en hygglig bostad, särskilt som husen ofta hade en eller två lägenheter för uthyrning, som ett sätt att förränta lånen.

Vanligtvis blev det tvåvåningshus i en miljö där det sena artonhundratalets stadsbyggnadskultur fanns representerad. Trots att byggnadsstadgan antagits blev byggnadsaktiviteten kraftig ända fram till 1903. Municipalsamhället övertog 1906 all gatu- och obebyggda områden som till stor del användes till kolonier, där man odlade grönsaker till hushållet och till försäljning. Även de egna täpporna brukades till detta.

Bland de vanligaste yrkeskategorierna fann man murare, snickare och timmermän.

Enligt folkräkningen från 1896, bodde i Sofielund 1740 personer. Många av dem drabbades av arbetslöshet i perioder och tvingades ta nödhjälsarbete.

Liksom i staden orsakade avlopps- och avfallsfrågorna problem för Sofielunds invånare. Detta kom senare att avhjälpas, då gatorna förbättrades och stensattes. Den belysning man hade i hemmen bestod till en

Vykort över Banaholms- och Storgatorna från omkring 1901.
Banaholmsgatan är nuvarande Nobelvägen och Storgatan är nuvarande Idungsgatan

början i första hand av oljelampor men även fotogen. För uppvärmning och matlagning användes ved och koks, som 1908 delvis ersattes av gas. 1917 fick Sofielund elektricitet.

Typiskt för det tidiga Sofielund var den sociala gemenskapen människor emellan; Man hjälptes åt med allt, husbyggen, reparationer, odling och så vidare, allt för att skapa en drägligare tillvaro i vardagen. Egna små verksamheter i gathörn och bakgårdar hörde också till bilden.

1947 var området helt utbyggt enligt gällande stadsplan. Sofielund smälter samman med staden och blir en stadsdel i Malmö.

Under 1970-talet bedömdes Sofielund som ett av de mest angelägna områdena i staden för saneringsutredning: totalsanering och snabb rivning var aktuell och 200 lägenheter i storkvarter planerades, allt enligt tidens anda. Föreningen »Nya Sofielunds bevaring« väckte emellertid en stark opposition mot rivnings- och byggnadsplanerna och mycket av gammal bebyggelse kunde räddas till eftervärlden.

Efterhand har Sofielunds förstad helt avslutits av sammanhängande stadsbebyggelse, men i vissa delar finns ändå den gamla arbetarförstadens karaktär bevarad med en ganska ålderdomlig miljö, där mycket av det sena 1800-talets stadsbebyggelsekultur ännu finns representerad.

Som avslutning ger vi åter ordet till Lenart Améen: »Sofielunds äldsta bebyggelse utgör ett typiskt och välutvecklat exempel på karaktären av en genom enskilt initiativ tillskapad bostadsmiljö i utomgränsläge bortom omedelbart räckhåll för samhällets stadsbyggnadslagar... Hur stort detta värde är vet man inte förrän man inventerat beståndet av svensk bebyggelse just med denna bakgrund. I fall det visar sig att det parallella fall som funnits redan är rivna, är det all anled-

ning att vidta kulturbevarande åtgärder i Sofielund.«

Gamla Sofielundsskolan

I slutet av 1890-talet hade Sofielund, som då inte ingick i Malmö kommun, vuxit till ett betydande arbetarsamhälle. Skolan som fanns då var inhyrd i olika lokaler. Då elevantalet stadigt ökade var ett skolbygge nödvändigt. Diskussionen om att uppföra en ren folkskola hade länge pågått men den finansiella möjligheten hade inte funnits. 1900 fanns cirka 600 skolpliktiga barn. Detta krävde att en skolan byggdes. Då Sofielund under denna tid snabbt växte, beslutades att skolbygget skulle genomföras och att tillräckliga skattemedel skulle frigöras. Sofielundsskolan började planeras och ritas av stadsarkitekten Solomon Sörensen år 1900 och det bestämdes att skolan skulle ha 12 lektionssalar, varav två skulle inrymmas i källaren som slöjdsalar. Skolan kostade 75.000 kr och blev en byggnad i rött tegel, med flyglar på var sida om huset i två våningar. Detta helt i stil med tidens folkskoleprogram. Skolan stod färdig 1902 och invigdes samma år av kyrkoherde Pffannenstill. Skolbyggnaden var vid denna tid förmodligen landets största utanför stadsplanerat område.

Sofielund rymmer idag en blandad befolkning från många kulturer.

Södra Sofielund:

Födda i utlandet: 45%

Födda i Sverige, men med båda föräldrarna födda utomlands: 14%

Norra Sofielund:

Födda i utlandet: 29%

Födda i Sverige, men med båda föräldrarna födda utomlands: 11%

Vykort över Sofielunds skola från omkring 1902.

Skolverksamheten i den gamla byggnaden fortgick till 1982. Mot slutet blev användningen av byggnaden mer begränsad då den började förfalla allt mer och huset var då i princip rivningsförklarat. Efter ungdomskravaller 1983 fick musikföreningen Dundret efter överenskommelse med kommunens politiker tillgång till huset. Med politikernas stöd började föreningen med enkla medel förändra huset till en levande mötesplats för musiker, ungdomar och olika aktiviteter. Verksamheten ökade och kom slutligen att omfatta mer än 45 musikgrupper som övade en mängd olika musikstilar. En fotostudio byggdes och en cykelverkstad fanns redan i husets lokaler. Denna verkstad blev mötesplats för mc-entusiaster med speciellt intresse för amerikanska motorcyklar. 1993 ställdes Dundret inför ett ultimatum. Antingen bli vräkta eller flytta till nyinrättade Kajplats 305; huset skulle rivas.

Att huset, som idag inrymmer Folkets Hus/Sofielund, inte revs vet vi idag och en ny epok för huset kunde inledas. När rivningsbeslutet togs engagerade sig de boende i Sofielund mot rivningsbeslut och för husets överlevnad.

Sofielunds Folkskolas första klass 1902.

Hantverkare vid skolbygget 1902.

Det fanns en vision om ett allmänt aktivitetshus för de boende i området. Föreningen Sofielunds Folkets Hus tog över huset 1995 och tack vare ideellt arbete kunde huset renoveras.

I slutet av 1990-talet fick föreningen EU-bidrag för att förverkliga drömmar om ett lokalt folkets hus. Projektets syfte var att skapa nya mötesplatser för kultur, skapa mer social samvaro mellan boende och göra området attraktivare med grönytor och bättre utemiljö.

Renoveringen av huset var klar 1999 och resultatet blev långt över förväntan.

Idag är huset en mötesplats för invånarna i Sofielund och en mängd aktiviteter bedrivs i huset. Det gamla skolhuset inrymmer idag bland annat Sveriges minsta folkhögskola. Idag skulle ingen komma på tanken att riva en byggnad från 1902 som haft så stor betydelse för stadsdelen.

Kommunal service

Vid tomtstyckningen åren 1885-1886 undantogs vissa markområden för skiftesdelägarnas gemensamma behov av vägar och avloppsdiken. Dessa diken låg öppna fram till 1894 då hälsovårdsmyndigheten i Malmö klagade över att avloppsvatten rann in på Malmö stads ägor. Kommunalstämman i västra Skrävlinge antog länsstyrelsens förslag om tillämpning av stadgar för hälsovård, byggnads- och brandordning vilket innebar en förbättrad kommunal service.

Mellan åren 1900 och 1903 lades rör i de öppna diken vilka samtidigt täcktes igen, samtidigt stensattes också vissa huvudgator med kullersten. Problemen med avloppen bestod dock och efter att Sofielund inkorporerats med Malmö stad år 1911 fick problemet ännu mera uppmärksamhet. De befintliga avloppsledningarna som endast var avsedda för spillvatten visade sig vara otillräck-

liga trots att de kopplades ihop med Malmö stads kloakledningar vid Södervärn.

Efter de stora översvämningarna år 1917, 1920 och 1924 förbättrade Malmö stad avloppssystemen och samtidigt kom gaten till Sofielund. Ändå var det först på 1970-talet som avloppssystemet blev tillfredsställande. Vid denna tidpunkt anpassade man också trottoarer och gator till det nya bilsamhället.

Vid den första bebyggelsen i Sofielund försörjde man sig med eget vatten genom att borra artesiska brunnar med självtryck. År 1916 stod Södervärns vattentorn färdigbyggt och då anslöt sig Sofielund till det kommunala vattennätet.

Under den tidiga bebyggelsen användes ved och koks för uppvärmningen av bostadshusen. Fotogenlampor används för belysning både inne och ute. Tack vare ett avtal med Malmö stad år 1908 fick Sofielunds invånare tillgång till gas. Den nya energikällan blev ett stort lyft för Sofielund och bland annat uppsattes flera permanenta lyktstolpar längs gatorna. Dessa lyktstolpar servades med gas ända fram till 1974 då de blev elektrifierade. Lyktstolparna har för invånarna i gamla Sofielund idag blivit en lokal symbol.

Vykort över Södervärns station från omkring 1902.

Sofielunds järnvägar

Genom Sofielund har två olika järnvägs-linjer dragits fram, Malmö-Ystad järnvägen år 1874 och Malmö-Trelleborg-Falsterbo järnvägen år 1884. Dessa linjer byggdes i privat regi för att transportera jordbrukprodukter, men även att användas till persontrafik. Byggherrarna var främst grevar och storgodsägare.

Malmö-Ystad järnvägen kallades i folkmun för »grevebanan« och användes bland annat av kung Gustav V på sina jaktresor till Skarsjö gods.

Malmö-Trelleborg-Falsterbo-tåget fick namnet »badtåget« eftersom skolbarnen ofta åkte på bad- och hälsoresor med Falsterbobanan.

Järnvägen lades ner 1971 och banvallen omgjordes till cykelleder.

Badtåget på Falsterbobanan var Sveriges sista ordinarie ångtåg.

Sofielunds industriområde

Sofielunds utveckling till ett betydande industriområde inom Malmö kommun har ägt rum under 1900-talet fram till omkring 1975-80. Då kunde en tydlig förändring av områdets industrikaraktär noteras med bland annat nedläggningar, utflyttningar och etablering av nya typer av affärsaktiviteter. Framväxten av Sofielund som ett industriområde har i första hand grundats på framsynt entreprenörskap, kunnig arbetskraft, utbildningsmöjligheter, tillgång på nödvändiga råvaror och en ur kommunikationssynpunkt gynnsam geografisk lokalisering.

Sofielund har två områden med företrädesvis industrier. Dels ett äldre område utmed Bragegatan och Nobelvägen som vänder ryggen åt Södra Sofielund, dels det stora området i öster som avgränsas av Ystadgatan, Lantmannagatan, Uddeholmsgatan och Kontinentalbanan. Det är detta senare område som här kommer att avhandlas.

Sofielund hade redan före inkorporeringen med Malmö en blandad bebyggelse av bostäder, småindustrier och handel. Här fanns till exempel mekaniska verkstäder, plåtslagare, cykelreparatörer, garvare, färgare och slaktare.

Med Norra Grängesbergsgatan som mittpunkt etablerades på 1930-talet ett stort och planerat industriområde i östra Sofielunds under. Här fanns järnvägsanslutning till Kontinentalbanan och goda vägförbindelser är alla håll längs Ystadvägen och Nobelvägen. Området hade från början varit tänkt som bostadsområde, men då fler och fler industrier behövde flytta ut från centrala Malmö ändrades stadsplanen. Gatunamnen, som alla tillkom 1932, är tagna från svenska bruksorter: Uddeholm, Norberg, Västanfors, Grängesberg, Kopparberg och Dannemora med flera. Norbergsgatan ligger numera helt

inom Pågens område och har av företaget inofficiellt döpts om till Krisprolls Avenue.

En del företag visade vägen redan kring sekelskiftet 1900. Malmö Bleckvarufabrik (senare Plåtmanufaktur/PLM) flyttade sin fabrik från Lund och Malmö Tobaksfabrik flyttade delar av tillverkingen från Västergatan till Rolfsgatan i Sofielund.

Under 1930-talet etablerade sig ett flertal industrier här. Damaverken flyttade till exempel 1936 från Skansgatan och Saturnus flyttade från Grynbodgatan 1937.

Främst var det företag som växt fram i Malmös centrum och behövde större sammanhängande tillverkningsytor och lager som etablerade sig i Sofielund. Malmö kommuns framsynta stöd för att åstadkomma ett företagervänligt klimat i området resulterade i många intressanta företagsetableringar. Åkerlund & Rausing är emellertid ett undantag där Malmö kommun misslyckades att behålla ett expanderande företag. Åkerlund & Rausing, som 1937 behövde flytta från sina trånga lokaler vid Östergatan, försökte få Malmö stad att underlätta uppförandet av en ny fabrik i Malmö. Företaget flyttade istället till Lund när Lunds stad utan ersättning ställde mark till förfogande.

Malaco/Leaf tillverkade godis under många år på Sofielund.

Området kom att hysa både stora och små verksamheter. Plåtmanufaktur täckte ett helt kvarter och Påhlssons bageri/Pågens, som flyttade från Bergsgatan till Lantmannagatan 1960, skulle så småningom komma att ta över flera kvarter med mellanliggande gator.

Under 1970-80-talet förändrades industristrukturen och de ekonomiska förutsättningarna för företagande, vilket resulterade i att ett flertal företag lämnade Sofielunds industriområde. Exempel på företag som försvunnit från Sofielund är Metzéns kemtvätter (nerlagt), Malmö Kvarnmaskiner (idag Kamas i Västra Ingelstad), Wojidkow & Co (idag nedlagt), Saturnus (idag på Bronsxyegatan i Fosie), PLM (numera Rexam i Fosie), Malmö Lakritsfabrik/Malaco (idag Malaco/Leaf på Brogatan men med tillverkningen i bland annat Danmark), textilföretag som Malte Hulténs Skinnklädesfabrik, CeWo-kappor, Textilkonst och Masterhand (idag nerlagda). Märkligt nog har en slipsfabrik överlevt och har nu sin verksamhet i Sofielund. Pågens är tillsammans med Stadex idag områdets största industrietableringar

Saturnus tillverkade bland annat likörextrakt

I samband med Kockums nerläggning under 1980-talets början och nerläggningen av alla Malmös större textilindustrier försvann också en mängd underleverantörer som servade dessa: gjuterier, grossister, verkstäder, snickerier och olika serviceföretag.

*AB Wojidkow & Co, metallgjuteri, mekanisk verkstad och ytbehandling.
Norra Grängesbergsgatan 11.*

I deras ställe kom bland annat papper-grossister som tryckerier, bilverkstäder, mat-grossister och en mängd småföretag. Ett industrihotell har etablerat sig i området, gamla Plåtmanufaktur är idag »Sofie Park« och andra delar har blivit sporthallar för bland andra brottarklubben Enighet. Kommunen hyr också ut lokaler till diverse föreningar.

I området kring Norra Grängesbergsgatan har många lokaler styckats upp och gatan kan bitvis liknas vid en bazar. Invandringen har till stor del satt sin prägel på gatan med klubbar, föreningar, importföretag och här har även en moské funnits.

Under etablerings- och expansionsperioden inom Sofielunds industriområde liksom industrin i övrigt var man varken medveten om eller hade tillräcklig kunskap om eventuella negativa följder av industriutvecklingen. Miljömedvetenheten som finns bland dagens företagare och myndigheter fanns inte under den aktuella industriepoken, vilket bland annat återspeglas i Generalplanen för Malmö 1956-70, där ingenting nämns om miljöfaror som kemiavfall, utsläpp, industrins lokalisering i närheten av bostadsområden, transportvägar för farligt gods etc. Medvetenheten om industrins relation till miljöfrågorna började inte på allvar uppmärksammas förrän under 1970-talet.

Som exempel på den genomgripande förändring inom miljöområdet kan nämnas den riskanalys av Sofielunds industriområde »Riskhänsyn i samhällsplanering« som 1999 presenterades och bland annat identifierade främst följande riskobjekt:

VAN DEN BERGH FOODS AB har en kylanläggning som innehåller cirka två ton ammoniak. Vid utsläpp kan ammoniaken orsaka frätskador på personer som exponeras för detta.

STADDEX AB tillverkar stärkelsederivat. I processen används betydande mängder

Propylenoxid som är giftigt och extremt brandfarligt (explosionsrisk) även vid små koncentrationer. Här finns även svavelsyra, ättiksyraanhydrid, väteperoxid, natronlut, natriumhypoklorid samt ett antal andra frätande ämnen.

TANKBILSTRANSPORT av Propylenoxid till Stadex AB sker regelbundet i området.

KONTINENTALBANAN som löper utmed områdets östra gräns trafikeras av en stor mängd farligt gods.

Beräkningar och datasimuleringar gjordes på riskerna rörande Kontinentalbanan, landsvägstransporter till Stadex AB och ammoniakutsläpp från Van den Bergh Food AB. Förslag till ändring av verksamheterna i Sofielunds industriområde var till exempel att flytta godstransporterna från Kontinentalbanan till ett yttre godsspår samt omlokalisera Stadex AB till en lämpligare plats inom Malmö kommun.

I en Programutredning genomförd av Malmö stad och färdig 2002 presenterades förslag på omstrukturering och upprustning av industriområdet. Här föreslås bland annat att området, som nu ligger lite avsides från Malmös genomgående stråk, rustas upp längs Annelundsgatan så att man får ett bekvämt cykelstråk mellan Möllevången och Rosengård. Tankar finns också på att utveckla områdets mångkulturella identitet. Dagens Sofielund har över tiden ändrat karaktär. Idag finns här billiga, ändamålsenliga och prisvärda lokaler som gör området väl lämpat för etablering och utveckling av småföretag. Ett område under förvandling med siktet inställt på framtiden.

A HULTÉN AB – MALMÖ

Firman startades 1893 av snickaremästaren Anders Hultén. Verksamheten omfattade möbeltillverkning.

Vid Anders Hulténs fränfalle år 1907 fortsattes rörelsen av hans änka, fru Emilia Hultén till år 1929, då sonen, Sture Hultén övertog företaget. År 1947 ombildades firman till aktieföretag, och samtidigt skedde inflyttning i egen, modern fabriksbyggnad vid Norra Grängesbergsgatan 10.

Antalet anställda är f. n. ca 40.

Firman tillverkar specialinredningar för butiker, varuhus, banker, kontor, sjukhus, skolor, hotell, restauranger m. fl. Leveranser av inredningar — till såväl de privata som de allmänna inrättningarna — sker över hela landet.

Företaget har deltagit i ett flertal mässor och utställningar, där utmärkelser erhållits för förnämliga produkter.

Firman leds nu framgångsrikt av fabrikör Sture Hultén, som är verkställande direktör, och sönerna Lars, arkitekt, samt Anders, fabrikschef. Sönerna utgör tredje generationen i denna förnämliga hantverksdynasti.

A. Hultén AB, ett av många kända textilföretag som låg på Norra Grängesbergsgatan 10. Ur en företagspresentation 1954.

Källor

Malmöboken.

Förlag Informia, 1946.

Malmö Stads historia.

Del 7, 1994.

Skånes Handelskalender.

1955-56.

Sofielunds industriområde, Malmö

– Program utredning av arkitekt SAR
Bo Larsson, 2002.

Gamla Sofielunds historia 1609-1948,

Gamla Sofielunds byalag, 2000

Sofielunds industriområde

– Riskhänsyn i samhällsplanering

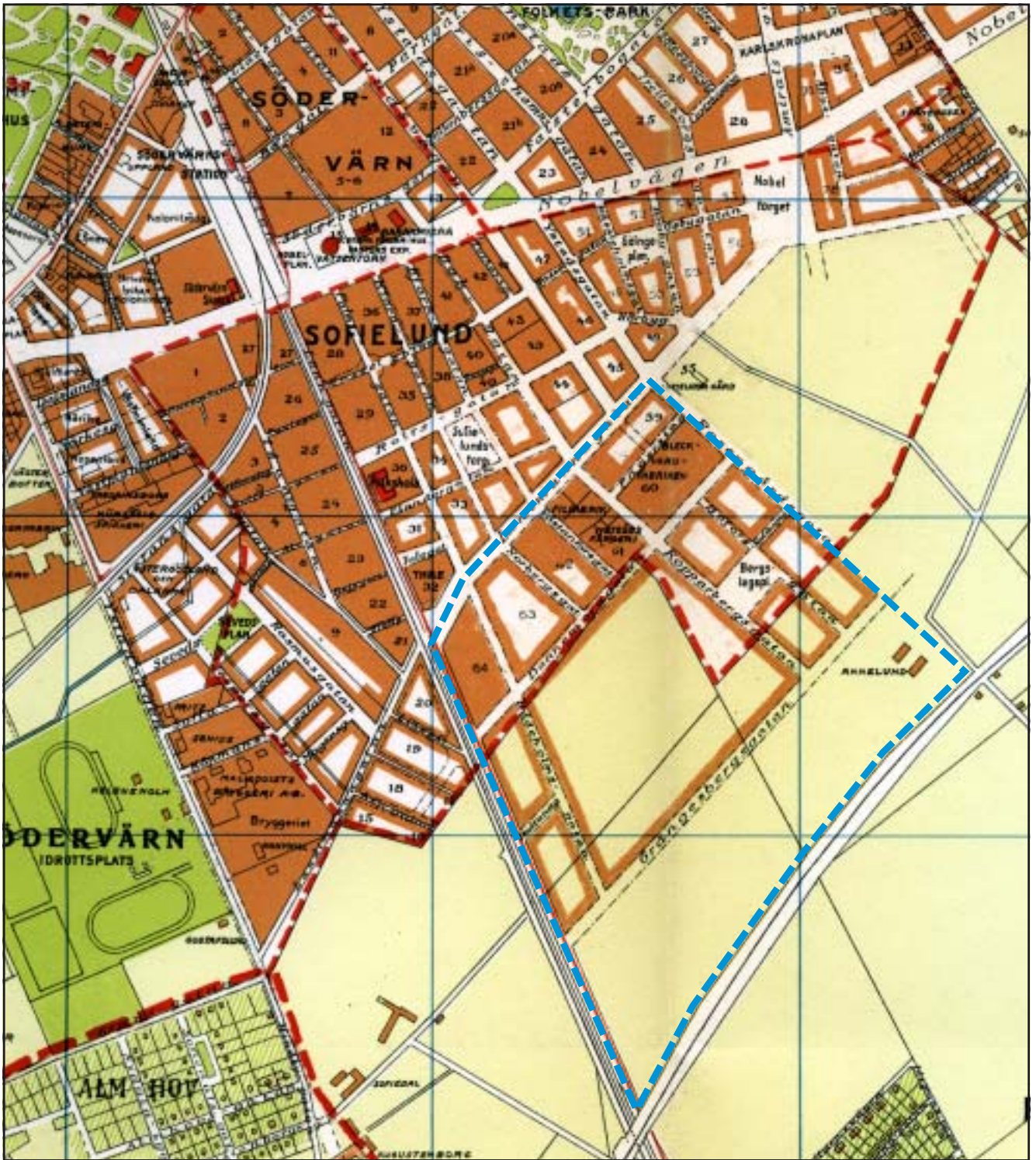
av Björkman, Hällstorp, Olausson och
Ottosson, avdelningen för Brandteknik
vid Lunds tekniska högskola, 1999,

Sveriges Industri.

Sveriges Industriförbund, 1948.

*Från Sofielundshusens utomgränsbebyggelse
till stadsdelen Sofielund*

Svensk Geografisk årsbok nr 46, 1970,
av Lennart Ameen och Stig Olsson.

Karta över Sofielund 1937

Det med streckad röd linje markerade området visar den del av Västra Skrävlinge socken som upptogs av Ängavången – senare Sofielundshusens municipalsamhälle – och som begränsar undersökningsområdet vad gäller historia och socioekonomisk utveckling.

Fyllning markerar bebyggd tomt, medan kontur markerar planerad bebyggelse 1937.

Blå streckad linje markerar Sofielunds Industriområde.

*Utsikt mot öster över Södra Sofielund från vattentornet omkring 1910.
I förgrunden järnvägen och i bakgrunden industrierna vid Bragegatan och Ystadvägen.*

*Utsikt mot öster över Norra Sofielund från vattentornet omkring 1910.
Nobelvägen (då Banaholmsgatan) är bara delvis utlagd.*